

Oponentský posudek bakalářské práce

Téma práce: Výchova dětí ke čtenářství na základní škole

Autorka práce: Květa Brožová

Obor studia: Pedagogika volného času

Téma předložené práce vhodně spadá do oboru studia. Autorka si vybrala aktuální a zajímavé téma, podařilo se jí spojit pedagogiku volného času a knihovnictví, částečně i s psychologií. Zdařile ukázala, proč představuje čtenářství dětí významný faktor při utváření jejich osobnosti, jak mohou na čtenářství dětí působit učitelé základních škol, pracovníci knihoven, a jak je důležitý vliv obou rodičů.

Z formálního hlediska splňuje práce všechna požadovaná kritéria, má všechny povinné části, rozumně stanovený cíl a odpovídající strukturu. Jedná se o práci teoretickou, využívající na dokreslení dva relevantní výzkumy. Autorka sice nepoužila žádný cizojazyčný zdroj, přesto se jí však podařilo podle mého soudu vystihnout to podstatné.

Stylistika textu práce je kultivovaná, ojediněle se vyskytují neobratné formulace, např. „...a nelze s ním jinak než souhlasit“ (s. 20, správně: „...a nelze jinak než s ním souhlasit“); „Aby mělo čtenářství šanci, muselo by se změnit myšlení více lidem...“ (s. 35). Gramatické chyby se vyskytují velmi zřídka, uvádím ty nejnápadnější: „...vnímá tyto média...“ (s. 17); „Obě tyto povolání...“ (s. 20).

Z obsahového hlediska nemám žádné vážné námitky. Autorka trefně vystihuje slabiny dnešních dětí (a jejich rodičů) s ohledem na problém čtenářství, prokazuje zdravý nadhled a zároveň přesvědčivě ukazuje, že čtenářství (nejen) dětí rozhodně není (a nemůže být) překonanou záležitostí. Pokud smím jako oponent poukázat na něco, s čím nemohu souhlasit, pak je to autorčin názor, jak rozlišit kvalitní knihy od nekvalitních (brakových). Autorka v závěru pokládá otázku: „Kdo rozhoduje o tom, co je kvalitní a co je ‚brak‘?“ a odpovídá: „V ideálním případě by to mělo být na individuálním myšlení jedince. Každý by měl poznat, jestli literatura, kterou čte, má pro něj nějakou hodnotu. Pro každého znamená ‚kvalitní‘ něco jiného a proto je pro učitele tak složité sepsovat seznam povinné literatury.“ (s. 33).

Proti takovému způsobu (ne)rozlišování kvality ovšem autorce kriticky namítám: Mělo by si i dítě na základní škole naprosto samo rozhodovat, co považuje za kvalitní? Vzato doslova, pokud by rozdíl mezi kvalitní a nekvalitní dětskou literaturou byl dán výlučně jen subjektivně, pak by nemělo smysl, aby rodiče či učitelé motivovali děti k četbě určitých vybraných knih. Děti by si to rozhodovaly samy, podle toho, zda se jim určité knihy „líbí“ či jim četba určitých knih přináší „zábavu“. Autorka takový čistě subjektivistický názor nezastává – „je důležité, aby žák měl všeobecný přehled“, „[k]valitní literatura by nám měla něco poskytnout – informace, poučení, odpočinek pobavení atd.“ – přesto se však podle mého úsudku kloní k trendu „proměnit u četby povinnost v zábavu“ a nenutit děti číst klasická, mnoha našimi předky oceňovaná kvalitní díla. Mám za to, že výchova k čtenářství by se neměla bránit hlubšímu promyšlení, co a proč je objektivně kvalitnějším dílem, jak rozlišit dílo kvalitní od nekvalitního a jak doporučovat objektivně hodnotnější před subjektivně lákavějším, zábavnějším. I četba může být formou askeze, i děti by se měly učit zápasit s prvotní nechutí vůči náročnějšímu, avšak kvalitativně vyššímu.

Celkově navrhuji hodnocení „výborně“.

13. 5. 2017, PhDr. Vojtěch Šimek, Th.D.